

Комунике Управног одбора Савјета за провођење мира*

Политички директори Управног одбора Савјета за имплементацију мира (*Peace Implementation Council – ПИЦ*) састали су се путем видео-линка 1. и 2. јуна 2021. године како би размотрили стање провођења Општег оквирног споразума за мир, који и даље представља темељ за стабилну, сигурну и просперитетну Босну и Херцеговину (БиХ). Управни одбор ПИЦ-а подсјетио је све стране на њихову обавезу да у потпуности поштују Мировни споразум, све његове анексе и одлуке високог представника. Управни одбор је још једном потврдио своје неупитно опредјељење за територијални интегритет и темељну структуру БиХ као јединствене и суверене државе, која се састоји од два ентитета. Управни одбор је поновио да ентитети немају право на отцјепљење од БиХ и да они правно постоје само на основу Устава БиХ. Управни одбор је подсјетио власти у БиХ да је Устав БиХ саставни дио Општег оквирног споразума за мир и да су одлуке Уставног суда БиХ коначне и обавезујуће и морају да се проводе. Управни одбор је још једном потврдио своју пуну подршку високом представнику у осигурању пуног поштивања Општег оквирног споразума за мир у БиХ и провођењу његовог мандата у складу са Анексом 10 и одговарајућим резолуцијама Савјета безбједности УН-а, што остаје непромијењено. Управни одбор је подвукао да међународна заједница и даље задржава потребне инструменте за осигурање провођења Општег оквирног споразума за мир. Нагласио је потребу за пуном имплементацијом програма 5+2, што је и даље услов за затварање Канцеларије високог представника.

На сједници одржаној у јуну 2020. године, Управни одбор ПИЦ-а поздравио је иницијативу Предсједништва БиХ да предводи реформе које имају за циљ испуњавање 14 кључних приоритета из Мишљења Европске комисије како би се кренуло даље на путу чланства БиХ у ЕУ. Грађани БиХ очекују да њихови лидери усмјере енергију на остварење основних, али ипак значајних реформи у области економије, владавине права и изборног процеса у току ове године, те на превазилажење ситуације узроковане Ковидом-19 што је кључно за добробит грађана и економски опоравак.

Упркос сталним позивима да се текућа година, као година у којој нема избора, искористи за провођење и убрзање договорених реформи у БиХ, скоро половина 2021. године прошла је без значајнијих позитивних остварења.

Управни одбор ПИЦ-а је континуирано позивао власти БиХ да постигну споразум о ограниченој уставној и изборној реформи, тиме рјешавајући пресуде Европског суда за људска права у предмету *Сејдић/Финци* и сродним предметима који се односе на уклањање дискриминације. У процесу изборне реформе, одлуке Уставног суда БиХ које се односе на изборе морају да буду узете у обзир. Управни одбор ПИЦ-а поздравио је оснивање интерресорне радне групе којом се покреће већ увелико закашњели институционални процес свеобухватног рјешавања бројних мањкавости изборног оквира, како би будући избори били слободнији, правичнији и усклађенији са ЕУ и међународним стандардима. Управни одбор ПИЦ-а подвукао је потребу за активним ангажманом свих лидера из цјелокупног политичког спектра и цивилног друштва, као и Централне изборне комисије, како би ове реформе биле успјешне.

Управни одбор ПИЦ-а је такође континуирано позивао власти БиХ да проведу реформе које се односе на владавину права и борбу против корупције, које су кључни дио процеса приступања ЕУ и задобијања повјерења грађана, укључујући и доношење амандмана на Закон о високом судском и тужилачком савјету (ВСТС) и Закон о јавним набавкама, те нови закон о сукобу интереса.

Управни одбор ПИЦ-а је, међутим, посвједочио да су се неки политички лидери фокусирали и упуштали у раздоран и деструктиван дискурс којим се само одвраћа пажња са питања која су од истинског значаја и грађанима ускраћује могућност да добију адекватне услуге и изгледе за бољу будућност. Такав је био случај са беспредметном реториком и активностима које су се односиле на такозвано „мирно раздруживање“ БиХ, што је био фокус недавно усвојених закључака Народне скупштине Републике Српске (РС). Управни одбор ПИЦ-а је позвао политичке лидере у БиХ да обуставе даљње расправе и активности у том погледу. Реторика којом се оспорава постојање ентитета РС, заговарају даље територијалне подјеле земље или помиње могућност рата такође је дестабилизујућа и неприхватљива.

Поред тога, Управни одбор ПИЦ-а је изразио забринутост због континуираног величања осуђених ратних злочинаца, негирања пресуда за геноцид и ратне злочине, као и других активности којима се изазивају подјеле те подрива међусобно повјерење и помирење, који су неопходни за изградњу боље будућности за све у БиХ. Управни одбор ПИЦ-а подржава све напоре лидера и грађана БиХ да се укључе у дијалог и конкретне кораке на промовисању повјерења и помирења, те позива све лидере да престану са реториком и потезима који воде подјелама. Управни одбор ПИЦ-а позива бх. лидере да заједно одају почаст свим погинулим и преживјелим жртвама рата, као темељ за мирну будућност.

Управни одбор ПИЦ-а примио је ка знању позитивне помаке, укључујући провођење резултата избора у Мостару кроз формирање Градског вијећа и усвајање буџета. Управни одбор ПИЦ-а састао се са градоначелницима Сарајева, Бањалуке и Мостара и руководством Владе и Скупштине Брчко Дистрикта, те је импресиониран њиховом опредјељеношћу да на прво мјесто ставе пружање јавних услуга, транспарентност управљања и остварење потенцијала својих заједница изградњом повјерења, развојем инфраструктуре и растом приватног сектора. Управни одбор ПИЦ-а навео је напредак који је у тим областима постигнут у Брчко

Дистрикту као доказ да су ови циљеви оствариви у БиХ уз довољно ангажмана и политичке воље.

Управни одбор ПИЦ-а изразио је разочарење недостатком предвиђености за реформе којима се јачају фискална транспарентност и стабилност, промовише јединствен економски простор и јача локална економија, између осталог и у оквиру проширеног аранжмана Међународног монетарног фонда (*Extended Fund Facility* – EFF) који је затражила БиХ. Управни одбор ПИЦ-а поновио је да је кључна компонента тих напора да се осигура континуирано адекватно финансирање и несметано функционисање институција БиХ те позвао на усвајање буџета на државном нивоу за 2021. годину који ће институцијама БиХ да омогући да задовоље потребе и испуне своје обавезе.

Управни одбор ПИЦ-а позвао је власти БиХ – њене политичке и институционалне лидере, да се без даљњег одлагања позабаве следећим приоритетима:

- Да приступе рјешавању 14 кључних приоритета из Мишљења Европске комисије.
- Искористе 2021. годину, као неизборну годину, за провођење ограничене уставне и изборне реформе, провођењем пресуде у предмету Сејдић-Финци и других пресуда Европског суда за људска права (ЕСЉП) које се односе на изборе, а још увијек нису проведене, неке од њих већ дуже од једне деценије. Да у процесу изборне реформе узму у обзир одлуке Уставног суда БиХ, те препоруке ОЕБС/ОДИHR-а, GRECO-а и Венецијанске комисије о интегритету избора. Да се у процесу изборне реформе уздрже од предузимања законодавних или политичких корака који би отежали провођење пресуда ЕСЉП или водили даљим подјелама.
- Предузму конкретне кораке на свим политичким нивоима за помирење у БиХ, укључујући и одржавањем заједничких комеморација.
- Раде на унапређењу стабилности и отпорности фискалног, економског и финансијског сектора, између осталог и

путем реформи које се предлажу у оквиру проширеног аранжмана ММФ-а. Усвоје буџет на државном нивоу за 2021. годину.

- Окончају формирање влада и именовања на упражњена мјеста на свим нивоима власти, укључујући и судије Уставног суда ФБиХ.
- Побољшају координацију и сарадњу између свих нивоа власти у борби против пандемије Ковид-19 и ублажавању њених посљедица. Унаприједи програме вакцинације и мјере јачања здравственог система.
- Јачају сарадњу између свих нивоа власти, осигурају довољно средстава и изграде систем управљања миграцијама и азилом како би се миграцијама и сигурношћу граница управљало као искључивом надлежношћу државе. Оба ентитета требала би равномјерно дијелити одговорност за испуњавање хуманитарних обавеза у смислу смјештаја миграната.

Управни одбор ПИЦ-а је поздравио именовање господина Кристијана Шмита за новог високог представника и изразио му пуну подршку у јачању стабилности у БиХ тако што ће да осигура досљедно провођење цивилних аспеката Општег оквирног споразума за мир. Управни одбор ПИЦ-а је похвалио садашњег високог представника, господина Валентина Инцка, за изванредан рад који су он и његов тим урадили на стабилности и развоју БиХ.

Сљедећи састанак Управног одбора ПИЦ-а биће одржан 7. и 8. децембра 2021. године.

* Руска Федерација се не слаже са овим Комуникеом.